

עמ"ת 45383/10/15 - כרים אבו חדיר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כבוד השופט אהרן פרקש, סגן נשיא

עמ"ת 45383-10-15

אבו חדיר(עציר) נ' מדינת ישראל

העורר

כרים אבו חדיר (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד רמי עותמאן

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

ע"י עו"ד חן בן שלום מפרקליטות מחוז ירושלים

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ד"ר א' גורדון), מיום 18.10.15, בתיק מ"ת 20902-10-15, בגדרה הורה על מעצרו של העורר, עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע עובדתי

1. נגד המשיב ואחר הוגש כתב אישום לבית המשפט ועל פיו ביום 5.10.15, בשעה 18:30 בערך, השתתפו השניים בהתקהלות אסורה, יחד עם כ- 70 אנשים נוספים, לשם הפרת סדר, בסמוך למסגד הישן ברח' שוואקי בשכונת שועפט בירושלים (להלן: "ההתפרעות").

2. במהלך ההתפרעות, הציתו המתפרעים צמיגים והציבו פחי אשפה שיחסמו את הרחוב במקום, וכן יידו אבנים ובקבוקי תבעירה לעבר כוחות המשטרה אשר היו במקום לצורך שמירת הסדר הציבורי, באופן שהפר את השלום ושהיה בו לסכן את השוטרים. חלק מהמשתתפים בהתפרעות היו רעולי פנים. במהלך ההתפרעות חבש העורר רעלה לפניו, והחזיק בכיס מכנסיו שלוש אבנים לצורך יידויים לעבר כוחות המשטרה. כמו כן עמד העורר מאחורי פח אשפה גדול, החזיק בידו אבן נוספת והרים את ידו על מנת לידותה לעבר כוחות המשטרה שהיו במקום, אך משהחל השוטר שגב לרדוף אחריו, עזב העורר את האבן והחל לברוח מהמקום.

במהלך ההתפרעות יידה האחר אבן לעבר כוחות המשטרה שנכחו במקום.

השניים הואשמו בניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(1) ו- 274(2) בצירוף סעיף 25 וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, וכן בהתפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק זה.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר והאחר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. בבקשה נטען כי בידי המשיבה ראיות לכאורה להוכחת אשמתם, וכי העבירות

המיוחסות להם מקימות חשש סביר ששחרורם יסכן את בטחונו של אדם ובטחון הציבור, ועל כן קמה עילת מעצר נגדם לפי סעיף 21(א)(1)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: "**חוק המעצרים**").

עוד נטען בבקשה, כי סוג העבירות והנסיבות בהן בוצעו, מלמדות שלא ניתן להשיג את מטרות המעצר בדרך של שחרורם בתנאים. כן צוין בבקשה, כי מסוכנותם של השניים מוגברת בשים לב למתח הקיים לנוכח גל הפיגועים וההתפרעויות הפוקדים לאחרונה את ישראל בכלל, ואת ירושלים בפרט. מעשי השניים והאחרים שנהגו כמותם תורמים לליבוי המתח והשלכותיו במועד רגיש ובנסיבות שיש בהן להגביר את הסכנה לשלום הציבור ובטחונו.

עוד נטען, כי העורר הוא תושב ארה"ב, וכיוון שכך, קיים חשש סביר נוסף ששחרורו יביא להתחמקות מהליכי שפיטה ומריצוי עונש מאסר, ולפיכך קמה עילת מעצר נוספת נגדו, לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים.

החלטת בית משפט קמא

4. בבית משפט קמא חלק ב"כ העורר על קיומן של ראיות לכאורה, וטען כי העורר אך השתתף בהלוויה שהייתה במקום, וכשהחלה ההתפרעות החל לרוץ יחד עם אחרים ונתפס. עוד נטען, כי לו השתתף בהתפרעות, ניתן היה לזהותו בשל גופיה שלבש, וכי בסרטון המתעד את מעצרו ואשר צולם בידי אחד השוטרים (להלן: "**הסרטון**"), לא נראה ידיו אבנים בידי העורר או ניסיון לידותן.

עוד נטען, כי השוטרים הם שהכניסו לכיסו של העורר את האבנים, וכי בתמונה שצולמה בתחנת המשטרה נראות האבנים בכיסו ואולם בסרטון לא נראות אבנים בכיסיו. בנוסף נטען, כי השוטר שגב שעצרו טען תחילה שלא ערך חיפוש על המשיב בעת המעצר, אלא מישהו אחר מצוותו, דבר שאינו מתיישב עם העובדה שאבנים נמצאו רק בהגיע העורר לתחנת המשטרה.

5. בית המשפט בחן את הראיות שבידי המשיבה. כך, התייחס לדו"ח שערך השוטר שגב ביום 5.10.15 ובהודעה שמסר ביום 9.10.15. בית המשפט מצא שהודעת השוטר נתמכת בראיות נוספות של הקצין דגני, במזכר מיום 5.10.15 ובהודעה מיום 9.10.15, וכן צפה בסרטון שצולם ממצלמה שהייתה צמודה לראשו של הקצין. בית המשפט גם ציין שהשוטר שגב הוסיף, כי לעורר היה ריח חזק של בנזין. תמיכה נוספת מצא בית המשפט בהודעת השוטר כהן מיום 12.10.15.

6. בית המשפט מצא ראיה נוספת לתימוכין לראיות שבידי המשיבה בדבריו של העורר שנאמרו לשוטר שגב באנגלית "... אני מצטער, אני מצטער". המדובר באמרת-חוץ של נאשם שהיא קבילה, ומספקת ראשית הודיה. תמיכה נוספת מצא בית המשפט בשקר של העורר שמסר בהודעתו כי הכאפיה האדומה הושמה על ראשו על ידי מי שתפס אותו, בעוד שבסרטון בו מתועד המעצר, נראית הכאפיה על העורר והשוטרים מסרו כי הכאפיה האדומה שימשה את העורר לכיסוי פניו. בנוסף, כשהוצגו בפני העורר אבנים שנתפסו בכיסו, השיב - "נכון, אני טיפש (מה זה טיפש?)", לא יודע מאיפה זה".

7. בית המשפט קבע, כי השילוב של הראיות מספקות ראיות לכאורה בעוצמה משמעותית לכך שהעורר השתתף בהתפרעות וניסה ליידות אבנים לעבר שוטרים, ודי בכך לצורך ההחלטה בבקשה למעצר עד תום ההליכים.

8. בית המשפט נדרש מעבר לצורך לדון בטענת העורר בשאלה האם נערך עליו חיפוש בעת מעצרו, ומבלי לקבוע מסמרות להליך העיקרי, אימץ את ההסבר שמסר השוטר שגב לשינוי מסוים בגרסאות שמסר בשני מועדים שונים.

9. עוד התייחס בית המשפט קמא לטענת העורר כי האבנים הוכנסו לכיסו בהמשך על ידי השוטרים, בניגוד לנטען כי אלו היו בכיסו כשנעצר. בית המשפט קבע, כי אין בפניו ראיות שיאפשרו לקבוע ברמה הלכאורית לעניין גרסתו של העורר, וזאת בשים לב שהטענה לא הועלתה מפי העורר בחקירתו, וכי ניתן היה לצפות כי אם האבנים אכן הושלתו בכיסו, היה מנצל את ההזדמנות בה נשאל בקשר לכך ומציין זאת. כאמור לעיל, העורר התייחס לכך בצורה שונה. בית המשפט ציין, כי גם הקצין שגב נשאל בנושא ושלל את הטענה כי השוטרים הם אלו שהכניסו אבנים לכיסו של העורר.

בית המשפט גם התייחס לטענת הסניגור המלומד, כי בסרטון נראה הכיס הרלוונטי, הכיס האחורי השמאלי של מכנסיו של העורר, כנטען, כשאינו נפוח, וזאת בניגוד לתמונה שבתיקן בה נראות האבנים בכיסו בתחנת המשטרה. בית המשפט ציין בהחלטתו, כי צפה בסרטון והתקשה לקבוע קביעה נחרצת בעניין זה. עוד צוין, כי לפי דברי השוטר שגב מדובר בכיס ימין ולא בכיס שמאל, ואפשר שבכך יש להסביר את תהיות ההגנה. על רקע כל זאת סבר בית המשפט כי לא ניתן לקבל את טענת ההגנה אודות השתלת האבנים בכיסו של העורר לצורך הדיון בבקשת המעצר עד תום ההליכים, או כי יש בה להשליך על עוצמת הראיות בשלב זה.

10. על יסוד כל האמור, הגיע בית המשפט למסקנה כי קיימות ראיות לכאורה לעבירות המיוחסות לעורר.

11. בית המשפט גם קבע, כי בעניינו של המשיב קיימות שתי עילות מעצר: האחת, המרכזית, הסיכון להישנות המעשים אם ישוחרר המשיב ממעצר, ובית המשפט הפנה לפסיקה רלוונטית בנושא; השנייה, החשש מסיכול ההליך, בהיותו של העורר תושב זר, נטול שורשים בישראל, וכי העונש הצפוי לו אם יורשע, עלול לספק לו תמריץ להימלט. בית המשפט מצא לנכון להוסיף, כי אילו העילה האחרונה הייתה עומדת בפני עצמה, לא הייתה מספיקה לשיטתו להוראה על מעצר עד לתום ההליכים. ברם, משמתווספת לה העילה העיקרית, באשר לסכנה הנשקפת מהעורר, המדובר, בפרט בעיתוי הנוכחי, בעילה בעלת עוצמה ניכרת.

12. על כך הערר שלפניי.

עיקרי טענות הצדדים

13. בערר נטען, כי העורר חולק על קיומן של ראיות לכאורה בנוגע לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ועיקר טיעונו התמקדו בהעדר ראייה, ולו ראשית ראייה, הקושרת את העורר לזריקת האבנים. עוד נטען, כי מאחר שהשוטרים נשאו מצלמות על הקסדות, חזקה שאם היו להם ראיות ישירות למעורבותו של העורר בזריקת אבנים, היו מצרפים אותן לתיק החקירה.

14. מעבר לכך שב ב"כ העורר על טיעונו בבית משפט קמא כפי שנסקרו בהחלטת בית המשפט.

15. ב"כ העורר הוסיף ונטען, כי העורר נולד בארצות הברית וחונך שם, הגיע ארצה ויום לפני שנעצר התארס. לעורר עסק משגשג בפלורידה והוא אמור לחזור לעבודתו שם.

עוד נטען, כי היה על בית המשפט לבחון חלופת מעצר ראווה, אשר תבטיח את קיומה של התכלית העומדת מאחורי המעצר, או לחלופין לבקש תסקיר של שירות המבחן על מנת שיבחן חלופות מעצר שיוצגו. ב"כ העורר הביע תמיהה הכיזד קבע בית משפט קמא כי אם ישוחרר העורר הוא יחזור לזרוק אבנים ולהתפרע, או כי היותו אזרח זר הופכת אותו למסוכן יותר, ולכן סיכויי ההימלטות שלו גבוהים, זאת שעה שלא שוחח כלל עם העורר.

16. ב"כ המשיבה ביקש לקיים את החלטת בית משפט קמא, וסבר כי המדובר בהחלטה מנומקת על כל היבטיה. ב"כ המשיבה דחה את טענות העורר כי השוטרים "תפרו" לעורר תיק, וטען כי אף אחד לא הניח עליו את הרעלה, ואף אחד לא הניח את האבנים בכיסו.

ב"כ המשיבה הדגיש, כי במרכז הראיות לכאורה העומדות נגד העורר נמצאות עדויות השוטרים, לרבות עדותו של השוטר שגב, וכן הסרטון שצולם ממצלמה שהייתה על הקצין דגני, ובו נראה העורר עם כאפיה וגופיה לבנה, כאשר העורר נמצא בסמוך לצמיגים בוערים, אותו פח צפרדע, וריח הבנזין שנדף ממנו בעת מעצרו. כל אלו, כך נטען, מצביעים שהעורר לא נקלע לאותה סיטואציה עבריינית דרך אקראי, אלא כמי שיש לחובתו ראיות לכאורה, כפי שקבע בית המשפט קמא, שמצביעות על השתתפותו באותה התפרעות וניסיון ליידות אבנים לעבר שוטרים.

עוד צוין, כי אין הכרח כי כל מעשיו של העורר יתועדו על ידי המצלמה שהייתה על הקצין דגני, שכן שניות מסוימות ומצבים שונים לא נקלטו בעדשת המצלמה, כאשר הקצין דגני הביט לכיוון אחר באותה עת, ולכן יש לסמוך על הדברים שמסר השוטר שגב בהודעותיו.

17. ב"כ המשיבה סבר שמכיוון שמדובר במסוכנות גבוהה מאוד, וכן כי קיימת עילת הימלטות - אין מקום לבחון חלופת מעצר.

18. תיק החקירה הועמד לעיוני ושבתי ובחנתי את הראיות שבידי המשיבה, ואין לי אלא לאמץ על קרבה וכרעיה את החלטתו המפורטת והמנומקת של השופט קמא. בית המשפט התייחס אחת לאחת לראיות תוך בחינת טענות ב"כ העורר לפניו, אשר כאמור שבו ועלו גם לפניי, ולא מצאתי כי יש בטענות אלה משום לשנות את מסקנתו של בית המשפט קמא, כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום.

אוסף, כי ב"כ המשיבה הציג במהלך הדיון לפניי את הסרטון בהילוך איטי ויכולתי להתרשם כי הכיס השמאלי האחורי במכנסיו של העורר תפוח יותר מהכיס האחורי האחר.

19. כידוע נפסק, כי ראיות לכאורה הן "ראיות גולמיות אשר לגביהן קיים סיכוי סביר שעיבודן במהלך המשפט - תוך בחינה בחקירות, בקביעת אמינות ומשקל, יוביל לראיות (רגילות) אשר מבססות אשמת הנאשם מעל לכל ספק סביר" (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 147 (1996)). עוד נפסק, כי בשלב זה אין צורך לבחון האם הראיות מלמדות על אשמתו של הנאשם מעבר לספק סביר, אלא די בכך שהפוטנציאל הראייתי הגלום בחומר הראיות מקים סיכוי סביר, שלאחר עיבודו במהלך המשפט, יוביל לביסוס אשמתו של הנאשם מעבר לספק סביר (בש"פ 4667/12 אזולאי נ' מדינת ישראל (28.6.2012); בש"פ 4329/12 אימאם נ' מדינת ישראל (13.6.2012); 5678/12 טלאקה נ' מדינת ישראל (5.8.2012)).

כן נפסק, כי בשלב זה של הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים, לא נבדקת מהימנות העדים ובית המשפט אינו נדרש לשאלת משקלן של העדויות, אלא אם כן עולה על פני הדברים סתירות ופרכות מהותיות (בש"פ 6466/12 אמארה נ' מדינת ישראל (19.9.2012); בש"פ 4256/12 שהאב נ' מדינת ישראל (11.6.2012); בש"פ 3526/13 כיאל נ' מדינת ישראל (27.5.2013) והאסמכתאות שם).

20. בנסיבות דנן, קיימות העדויות של השוטרים, וכן הסרטון. ככל שלעורר טענות לאי צילום ניסיון ידוי האבן על ידי העורר, כמו גם לשאלה האם הושטלו אבנים בכיסו של העורר, המקום לבחון טענות אלה הוא בהליך העיקרי, ומכל מקום אין בהם כדי להחליש או לכרסם בראיות לכאורה שבידי המשיבה.

21. בנסיבות המתוארות בכתב האישום ולאור ההתפרעויות החוזרות ונשנות בתקופה אחרונה זו, כמו גם גל הפיגועים הנוכחי, אכן, כקביעת בית משפט קמא, קמה עילת המסוכנות לשלום הציבור ובטחונו. לעניין זה אין לי אלא להפנות לפסיקה הרלוונטית אותה הזכיר בית משפט קמא, בסעיף 10 להחלטתו, ואינני רואה צורך להוסיף על כך.

22. כן מקובלת עליי קביעת בית משפט קמא לעניין סכנת ההימלטות במקרה דנן. העובדה כי המדובר באזרח זר שאיננו תושב מדינת ישראל, מקימה במובהק עילה של סכנת הימלטות. יתר על כן, אם יורשע העורר, כי אז יש להניח כי יוטל עליו עונש של מאסר לריצוי בפועל, ומתחזק החשש להימלטות, ואף עילה זו נשקלת במכלול השיקולים לשלילת שחרור בערובה (בש"פ 4757/97 עבד נ' מדינת ישראל (8.8.97)).

23. אכן, כטענת הסניגור המלומד, מצוות המחוקק בסעיף 21(ב) לחוק המעצרים, היא כי יש לבחון שחרור בערובה. מהחלטת בית המשפט עולה, כי בית המשפט שקל את האפשרות להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר, ואולם, בשים לב לשילובן של שתי עילות המעצר במקרה שלפנינו - עילת המסוכנות והחשש מהימלטות - הגיע למסקנה נכונה, כי אין מקום להיעתר לחלופת מעצר, וזאת גם בשים לב לפגיעה הלא מבוטלת בזכותו של העורר לחירות (סעיפים 10 - 11 להחלטה). יפים לעניינו הדברים שאמר כב' השופט מ' חשין בבש"פ 7171.00 **מדינת ישראל נ' חאמד**, פ"ד נד(4) 732, 729 (2000) -

"...היודה אבנים בשוטר הבא להשליט סדר במקום של התפרעויות, מעלה על עצמו כי מסוכן הוא לשלומם של אדם ולשלום הציבור, ובהיותו כך מסוכן, צפוי הוא כי יעצר להגנה על אותם ערכי יסוד שבלעדיהם לא נוכל לקיים חברה ראויה. אכן, אדם שהוכיח עצמו כי כוונת-מכוון מרים הוא אבן על איש אשר החברה שלחה אותו להשליט משטר וסדר, חלופת מעצר לא תסכון למונעו לעשות שוב מעשה שעשה".

משלא תסכון חלופת מעצר - אין מקום לבחון חלופת מעצר. עמד על כך כב' השופט י' דנציגר בבש"פ 3612/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.6.15), בדברים אלה:

"השאלה הדרושה להכרעה במקרה דנן הינה האם יש להורות על עריכת תסקיר מעצר לשם בחינת חלופת מעצר בעניינו של העורר, או שמא יש לקבוע כי לא תסכון לעת הזו כל חלופת מעצר שבכוחה לאיין את עילות מעצרו ועל-כן מתייתר גם הצורך בעריכת תסקיר כאמור. 8. כידוע, על-פי סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בבוא בית המשפט להורות על מעצרו של נאשם, עליו לבחון האם ניתן לאיין את עילת המעצר באמצעות חלופה שפגיעתה בחירותו של הנאשם פחותה. כבר הבעתי את דעתי בעבר כי אין עומדת לנאשם "זכות קנויה" לעריכת תסקיר מעצר בעניינו, אלא שהבחינה היא דו-שלבית: בשלב הראשון, על בית המשפט לבחון אם כלל קיימת בנסיבות המקרה אפשרות לאיין את עילת המעצר באמצעות חלופה מתאימה. בשלב השני, ואך אם התשובה לשאלה הראשונה היא בחיוב, יש לבחון האם קיימת חלופת מעצר קונקרטית, תוך היזקקות לתסקיר מעצר. וכך כבר ציינתי בעבר:

"ככל שבית המשפט סבור שעילת המעצר במקרה קונקרטי הינה בעוצמה כה גבוהה עד כי לא ניתן יהיה לאינה בדרך של חלופת מעצר, מתייתר הצורך לבחון חלופות מעצר קונקרטיות וממילא מתייתר הצורך להורות על תסקיר מעצר" [ראו: בש"פ 3484/14 מדינת ישראל נ' חיימוב, פסקה 30 (22.5.2014)].

[וראו גם: בש"פ 3572/14 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (29.5.2014); בש"פ 3421/13 חמוד נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (24.5.2013)].

24. בנסיבות דנן, מאמץ אני את מסקנתו של בית המשפט קמא גם בהקשר לכך שאין מקום לשחרר את המשיב בתנאים. בנוסף לכך, עקב גילו של העורר, כבן 33, והיותו תושב זר, אין מקום לבקש תסקיר של שירות המבחן.

25. על יסוד כל האמור, הערר נדחה.

ניתנה היום, ט"ז חשוון תשע"ו, 29 אוקטובר 2015, במעמד ב"כ הצדדים והעורר.

אהרון פרקש, שופט